

MIGRÁCIÓS SZEMLE

50 millió ember él modernkori rabszolgaságban napjainkban

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO), a Nemzetközi Migrációs Szervezet (IOM) és a Walk Free legújabb jelentése szerint 2021-ben mintegy 50 millió ember élt modernkori rabszolgaságban¹ világszerte. 28 millióan kényszer munkát végeztek, 22 millióan pedig kényszerházasságban rekedtek. A modernkori rabszolgaságban élők száma az elmúlt öt évben nőtt meg jelentősen.

[Global Estimates of Modern Slavery: Forced Labour and Forced Marriage. 2022. szeptember 12., ILO](#)

2021-ben 10 millió fővel emelkedett a modernkori rabszolgaságban élők száma a 2016-os globális becslésekhez képest. A nők és a gyermekek továbbra is a legkiszolgáltatottabbak. A modernkori rabszolgaság átnyúlik az etnikai, kulturális és vallási határokon – napjainkban a világ szinte minden országában előfordul. A kényszer munka áldozatainak több mint fele és a kényszerházasságok áldozatainak negyede a magas és közepes jövedelmű országokban él.

Kényszer munka

A kényszer munka 86%-át a magánszektorban végzik. A szexuális kizsákmányolás, a szexrabszolgaság a kényszer munkák 23%-át teszi ki. A szexuális kizsákmányolás áldozatai jellemzően nők, gyakran kiskorúak. **A jelentés szerint több mint 1,6 millió kiskorú szexuális kizsákmányolás áldozata. A kényszer munkások közül csaknem minden nyolcadik kiskorú – 3,3 millió fő.**

A modernkori rabszolgaság egyik jellemző formája továbbá az állami kényszer munka, ez a globálisan mért kényszer munkások 14%-át érinti.

Kényszer házasság

Becslések szerint 2021-ben legalább 22 millió fő élt kényszer házasságban – ez 6,6 milliós emelkedést jelent a 2016-os adatokhoz képest. **A kényszer házasságok jelentős része gyermek házasság.**

¹ A modernkori rabszolgaság egy gyűjtőfogalom, amely magába foglalja többek között az emberkereskedelemből lett rabszolgákat, a gyermek munkát, az adó rabszolgaságot, a szerződéses rabszolgaságot, a háztartási rabszolgaságot, a szex rabszolgaságot és a kényszer házasságot is.

A kényszerházasságok többségét (több mint 85%-át) a családi nyomás erőszakolta ki. Annak ellenére, hogy a kényszerházasságok kétharmada (65%-a) Ázsiában (főleg a csendes-óceáni térségben) történik, a regionális népességszámot figyelembe véve az arab országokban magasabb az aránya. A kényszerházasság mint olyan szorosan kapcsolódik a patriarchális gyakorlatokhoz.

A migránsok különösen kiszolgáltatottak a modernkori rabszolgaság egyes formáinak

A migráns munkavállalók több mint háromszor nagyobb valószínűséggel dolgoznak kényszerszolgálatban, mint a nem migráns felnőttkori munkavállalók.

António Vitorino, az IOM főigazgatója a jelentés kapcsán így fogalmazott: „A migránsok emberkereskedelemmel és kényszerszolgálatával szembeni kiszolgáltatottságának csökkentése mindenekelőtt a nemzeti politikától és jogi keretektől függ, amelyek védik és tiszteletben tartják valamennyi migráns alapvető emberi jogait és szabadságjogait.” A jelentés készítői azonban úgy vélik, a szakszervezeteknek és a civil társadalomnak egyaránt kritikus szerepe van a modernkori rabszolgaság csökkentésében.

A modernkori rabszolgaság elleni küzdelem

A jelentés számos javaslatot fogalmaz meg a modernkori rabszolgaság mihamarabbi hatékony csökkentése és felszámolása érdekében. Ezek a következők:

- a) a jogszabályok és munkaügyi előírások nemzeti szintű felülvizsgálata és megújítása;
- b) az államilag szabott kényszerszolgálat megszüntetése;
- c) hatékonyabb és szigorúbb intézkedések a kényszerszolgálat és az emberkereskedelelem elleni küzdelem érdekében a magánszektorban;
- d) a szociális védőháló kiterjesztése;
- e) a jogi védelem megerősítése;
- f) a házasságkötési korhatár kivétel nélküli 18 évre emelése;
- g) a tisztességes és etikus munkaerőtoborzás előmozdítása.

A szemlézett publikáció nem feltétlenül tükrözi a Migrációkutató Intézet munkatársainak álláspontját.